

ÖSSZEFOGLALÓ

Meljan Tamás Pál

2023

Dolgozatomnak a **munkanélküliség és a kibocsátás**, illetve a **munkanélküliség és az infláció** közötti összefüggések tanulmányozása volt a központi témaköre. Ezzel kapcsolatban két kulcsfontosságú kérdésre kerestem választ a magyar gazdaságtörténet alighanem legváltozatosabb időszakára vonatkozólag. Érvényesülnek-e az Okun és Phillips által kidolgozott tapasztalati megfigyelésen alapuló gazdasági törvényszerűségek a magyar gazdaságban 1990-2022 azaz a rendszerváltást követő három évtizedes időszakot figyelembe véve?

A dolgozatomban feldolgozott téma jellege és célja meghatározta az elemzés típusát. Gazdasági szemléletű kutatásomban egyes múltban megfogalmazott összefüggések érvényességét vizsgálom egy meghatározott időszakra vonatkozóan. Az ilyen típusú kutatásokat az erre vonatkozó szakirodalom a történelmi áttekintés és elemzés forma kategóriába sorolja. Az ilyen típusú elemzésekhez elengedhetetlenek a statisztikai adatbázisok melyekből mérhető, kvantitatív adatokat, számokat kaphatunk, amiket különböző matematikai, statisztikai módszerek segítségével dolgozhatunk fel. Munkám során ennek megfelelően a statisztikai adatokat az OECD adatbázisából szereztem meg. Az adatok megszerzését követően az adatok rendezését, csoportosítását, táblázatokba foglalását végeztem el. Enélkül nincs elemző munka! Ennél a pontnál meg kellett határoznom azt a statisztikai módszert, módszereket melyek eredményi segítségével igazolható vagy elutasítható a kutatás céljaként megfogalmazott kérdés. Mivel a feltett kérdések gazdasági folyamatok, változók közötti összefüggések érvényességének vizsgálatára irányult nem volt kérdés, hogy az erre legalkalmasabb statisztikai módszer a **korreláció**. Ezzel párhuzamosan, mint az ilyen típusú kutatások nagy többségénél vizsgáljuk a változók közötti kapcsolatok milyenségét, mibenlétét. azaz elemezzük, leírjuk, magyarázzuk magát a kapcsolatot. Erre az egyik leghasznosabb, közgazdaságtudományi kutatásokban legtöbbször használt **regresszióelemzés** bizonyult a legalkalmasabbnak

Az elvégzett lineáris regressziós számítások és a kapott eredmények ismerete alapján megállapítható, hogy az Okun és Phillips nevéhez kötődő posztulátumok a magyar gazdaságban a vizsgált időszakban érvényesülnek, azaz kimutatható a kibocsátás és a munkanélküliségi ráta közötti negatív, a munkanélküliségi ráta és az infláció közötti rövid távon negatív, illetve a munkanélküliségi ráta és az infláció közötti hosszú távon nem létező kapcsolat. Az eredmények összhangban vannak a makroökonómiai tankönyvek, illetve a szakirodalom vonatkozó elméletével, illetve a témával kapcsolatban megjelent tanulmányok,

publikációk túlnyomó többségével. Továbbá az elemzéshez felhasznált adatok feldolgozása, ábrázolása során megerősítést nyert az az állítás is, hogy a vizsgált korszak alighanem a magyar gazdaságtörténet egyik legváltozatosabb időszakaként kerül majd be a gazdaságtörténettel foglalkozó könyvekbe.

A munkanélküliség és a reál kibocsátás közötti összefüggéssel kapcsolatban megállapítható, hogy **hazánkban közepesen szoros, negatív irányú** kapcsolat figyelhető meg, azaz a gazdasági kibocsátás csökkenésével, visszaesésével párhuzamosan a munkanélküliség növekedni fog és fordítva.

a munkanélküliség és az infláció közötti összefüggéssel kapcsolatban elmondható, hogy e folyamatok közti párhuzamos mozgások attól függően változnak, hogy milyen időszakot vizsgálunk. Egyes rövid távú időszakokban kirajzolódnak az eredeti összefüggést leíró negatív meredekségű lineáris egyenesek, de **a szorossági mutatók az idő előrehaladtával egyre gyengébb korrelációt jeleznek**, majd végül meg is fordulnak. Eszerint megállapítható, hogy rövid távon Magyarországon a munkanélküliség növekedésével párhuzamosan az infláció csökken és fordítva. Ugyanakkor az eredmények alapján hosszú távon a magyar gazdaságban is megkérdőjeleződik az átválthatóság miszerint alacsonyabb munkanélküliségi szintet kizárólag csak egy magasabb inflációs ráta mellett lehessen elérni ahogy azt a monetaristák álláspontja tükrözi.

Az elméleti háttér ismerete egyrészt lehetőséget biztosít számunkra, hogy prognosztizáljuk az egyes makrogazdasági folyamatokban bekövetkező elmozdulásokat, másrészt és talán ez a fontosabb, kedvezőtlen irányú változások bekövetkeztében hatásos és tudatos intézkedések meghozatalát teszi lehetővé a folyamatok kedvező irányba történő tereléséhez. Ez utóbbi rendkívül fontos egy ország gazdaságpolitikájára nézve, de természetesen a gazdaság más szereplőire nézve is. Fentieket természetesen általánosságban, esetemben mindkét összefüggésre értem.